

HANTVERKSLABORATORIET
Nationellt centrum för kulturmiljöns hantverk

UTBILDNINGSPLAN SVENSKA KYRKANS BYGGNADSVÅRDSUTBILDNING

Fastställande

Svenska kyrkans byggnadsvårdsutbildning är framtagen av Hantverkslaboratoriet vid Göteborgs universitet i samarbete med Svenska kyrkan 2014-2015. Utbildningen omfattar fyra dagar.

Syfte

Utbildningen ska verka för att höja den allmänna medvetenheten och kunskapsnivån hos anställda inom Svenska kyrkan och för att utveckla och inspirera deltagarna i sitt dagliga arbete inom kunskapsfältet byggnadsvård. Utbildningen syftar långsiktigt till att utveckla och förbättra församlingarnas förvaltning av det kyrkliga kulturarvet.

Utbildningen ska introducera olika verktyg och hjälpmedel som kan bidra till att den anställda bättre kan uppfylla några av de krav som ställs på församlingarna. Det gäller framförallt kulturmiljölagens krav att vårda och underhålla kyrkor och kapell, kulturbyggnader, omgärdningar och gravvårdar på begravningsplatserna men också att driva en kostnadseffektiv förvaltning.

Upplägg

Utbildningen är uppdelad i två delmoment med delvis olika ändamål. Varje delmoment är i sin tur uppdelat i flera teman.

Det första delmomentet anordnas av stiftet eller någon annan organisatorisk enhet inom Svenska kyrkan. Det omfattar en dag. Syftet är att ge en introduktion till hur Svenska kyrkan arbetar med kulturarvet och hur den svenska kulturarvssektorn är organiserad. De olika aktörerna inom kulturmiljövården och deras roller presenteras, liksom lagstiftning som berör kulturarvet. Principerna för god byggnadsvård och restaurering introduceras. Gränsdragningar mellan vad som är restaurering och underhåll diskuteras. Verktyg och hjälpmedel för förvaltning, såsom vård- och underhållsplaner och checklistor för periodiska besiktningar, jämförs och testas i praktiska övningar.

Teman inom delmoment 1:

1. Allmän introduktion till kyrkobyggande
2. God byggnadsvård
3. Kulturmiljövården i Sverige
4. Periodisk besiktning
5. Vård- och underhållsplanering

Det andra delmomentet har en praktisk inriktning. Det omfattar tre dagar. Deltagaren får en introduktion till vanligt förekommande byggnadskonstruktioner, material, metoder och skador inom Svenska kyrkans fastighetsbestånd. Fördjupningar görs inom områdena mur- och puts, färg och måleri. Föreläsningar

kombineras med föreläsningar, praktiska övningar och studiebesök. Inom varje fördjupningsområde ingår en orientering om vanligt förekommande material, vanliga skador och orsakerna till skadornas uppkomst.

Temat inom delmoment 2:

6. Kalkputs och avfärgning
7. Färg och måleri

Lärandemål

Efter avslutad utbildning ska deltagaren

Kunskap och förståelse

- Känna till byggnadsvårdens principer
- Känna till kulturmiljövårdens aktörer och deras roller, samt kulturmiljövårdens lagstiftning
- Känna till vanliga konstruktioner, metoder och material inom det traditionella byggandet
- Känna till vanliga skador på vanligt förekommande kulturbyggnader i Svenska kyrkans ägo
- Känna till de vanligaste traditionella färgtyperna, deras egenskaper och användningsområden
- Känna till de vanligaste mur- och putsbruken och deras egenskaper

Färdighet och förmåga

- tillföra relevanta synpunkter vid besiktning av kyrkans kulturbyggnader
- bedöma enklare skadors karaktär och överväga lämpliga val av åtgärder
- utföra enklare underhåll utifrån anvisning inom kalkavfärgning och fönsterunderhåll

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- varsamt förhållningssätt i sitt arbete med kyrkomiljöerna
- medvetenhet kring vilka kulturhistoriska värden byggnader och föremål kan besitta

Målgrupp

Utbildningens primära målgrupp är personal som huvudsakligen arbetar med den kyrkliga fastighetsförvaltningen, närmare bestämt skötsel, drift och underhåll av mark och byggnader. Här inkluderas kyrkvaktmästare, kyrkogårdsvaktmästare, fastighetsskötare, fastighetstekniker, fastighetschefer och kyrkogårdschefer.